

Warszawa, dnia 31 października 2017 r.

Poz. 2023

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 17 października 2017 r.

**w sprawie współpracy dotyczącej restytucji dóbr kultury, w tym zwrotu dóbr kultury
wyprowadzonych z naruszeniem prawa z terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej**

Na podstawie art. 5 ust. 8 ustawy z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury (Dz. U. poz. 1086) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób współpracy, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) tryb i sposób współpracy ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanego dalej „ministrem”, i ministra właściwego do spraw zagranicznych w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 2 i 3 ustawy;
- 3) szczegółowy zakres zadań koordynatora modułu systemu IMI dotyczącego zwrotu dóbr kultury, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy.

§ 2. Organy i podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy, zwane dalej „organami i podmiotami współpracującymi”, wskazują ministrowi jednostki, komórki organizacyjne oraz upoważnionych funkcjonariuszy lub pracowników, którzy współdziałają bezpośrednio z komórką organizacyjną urzędu obsługującego ministra.

§ 3. 1. Minister może powoływać grupy zadaniowe w celu odzyskania, w tym poszukiwania i zabezpieczenia, dobra kultury objętego restytucją, zwane dalej „grupami zadaniowymi”. Powołując grupę zadaniową, minister określa szczegółowy cel jej działania.

2. Przedstawiciel ministra kieruje grupą zadaniową i określa tryb jej pracy, uwzględniając potrzebę wymiany informacji i koordynacji czynności poszczególnych organów i podmiotów współpracujących, których przedstawiciele wchodzi w skład grupy zadaniowej, służących realizacji celu działania grupy.

3. Organy i podmioty współpracujące wyznaczają swoich przedstawicieli do grup zadaniowych na wniosek ministra, w terminie 7 dni od dnia przekazania wniosku.

4. Jeżeli brak niezwłocznego podjęcia działań mających na celu poszukiwanie i zabezpieczenie dobra kultury mogłoby doprowadzić do jego utraty lub pogorszenia stanu zachowania, organy i podmioty współpracujące wyznaczają swoich przedstawicieli do grup zadaniowych na wniosek ministra, w terminie 1 dnia od dnia przekazania wniosku.

5. W przypadku gdy w skład grupy zadaniowej wchodzi przedstawiciel prokuratury, jego rola polega na wymianie informacji mających znaczenie dla celu powołania tej grupy.

§ 4. 1. Organy i podmioty współpracujące przekazują niezwłocznie ministrowi posiadane informacje dotyczące dóbr kultury objętych restytucją, w tym dóbr kultury wyprowadzonych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z naruszeniem prawa, zagranicznych narodowych dóbr kultury, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy, lub dóbr kultury, co do których zachodzi podejrzenie, że są zagranicznym narodowym dobrem kultury, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy, w szczególności informacje o miejscu przechowywania lub ukrycia tych dóbr kultury, oraz niezwłocznie powiadamiają o uzyskaniu informacji o odnalezieniu i odzyskaniu poszukiwanego dobra kultury oraz o ustaleniu osób fizycznych, co do których

zachodzi przypuszczenie, że mogą władać poszukiwanym dobrem kultury, o ile nie narusza to przepisów o ochronie informacji niejawnych lub w sposób istotny nie utrudni odzyskania dobra kultury.

2. Organy i podmioty współpracujące przekazują ministrowi na jego wniosek określone w tym wniosku informacje dotyczące dóbr kultury objętych restytucją, wobec których organy i podmioty współpracujące podejmowały działania, lub informacje dotyczące działań związanych z restytucją dóbr kultury, w celu wypełniania zadań informacyjnych, ewidencyjnych i analitycznych, w tym sporządzania sprawozdań, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy.

§ 5. Minister może na wniosek Prokuratora Generalnego, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub z urzędu wstrzymać wystąpienie o zwrot poszukiwanego dobra kultury za pośrednictwem systemu IMI lub upowszechnienie informacji o nim w przypadku, jeżeli działania te mogłyby naruszyć tajemnicę postępowania przygotowawczego lub przyczynić się do ujawnienia ważnych informacji mogących utrudnić odzyskanie dobra kultury objętego restytucją.

§ 6. 1. Służba zagraniczna podejmuje działania, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy, na wniosek ministra lub z urzędu.

2. W ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy, służba zagraniczna zapewnia pomoc w zorganizowaniu pobytu i transportu osób wyznaczonych do tych działań przez ministra.

3. W przypadku gdy jest to konieczne ze względu na charakter czynności, służba zagraniczna:

- 1) świadczy pomoc w ustaleniu tożsamości osób władających dobrem kultury objętym restytucją i miejsca jego przechowywania;
- 2) pośredniczy w kontaktach z policją i organami wymiaru sprawiedliwości za granicą;
- 3) zapewnia asystę tłumacza języka kraju, w którym są podejmowane działania restytucyjne;
- 4) uzgadnia czas i miejsce spotkań oraz oględzin dobra kultury;
- 5) przekazuje dokumentację przygotowaną przez urząd obsługujący ministra podmiotom i osobom zainteresowanym;
- 6) zapewnia utrzymywanie kontaktu i prowadzenie rokowań z podmiotem władającym dobrem kultury.

§ 7. W przypadku gdy jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, minister właściwy do spraw zagranicznych na wniosek ministra zapewnia czasowe przechowywanie dobra kultury odzyskanego w ramach restytucji prowadzonej przez Rzeczpospolitą Polską w placówkach zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 8. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy, minister informuje ministra właściwego do spraw zagranicznych o zamiarze wystąpienia wobec państwa obcego o zwrot dobra kultury oraz o wystąpieniu przez państwo obce o zwrot dobra kultury wobec Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zwrot miałby nastąpić na zasadach określonych w art. 42 ustawy.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy, jeżeli brak niezwłocznego wystąpienia wobec państwa obcego o zwrot dobra kultury mógłby doprowadzić do jego utraty lub pogorszenia stanu zachowania, minister występuje wobec państwa obcego o zwrot dobra kultury oraz informuje o tym fakcie ministra właściwego do spraw zagranicznych w terminie 7 dni od dnia wystąpienia.

§ 9. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, minister wraz z wnioskiem o reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie dotyczącej restytucji dóbr kultury prowadzonej przez Rzeczpospolitą Polską przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych:

- 1) stanowisko będące podstawą sformułowania noty dyplomatycznej;
- 2) wniosek do państwa obcego o zwrot dobra kultury (wniosek restytucyjny) wraz z tłumaczeniem na właściwy język obcy;
- 3) inną dokumentację niezbędną do prowadzenia sprawy, a w razie potrzeby projekt porozumienia z państwem obcym lub z jego podmiotami dotyczącego zwrotu dobra kultury, wraz z tłumaczeniem na właściwy język obcy.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych w przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2:

- 1) konsultuje z ministrem treść noty dyplomatycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) przekazuje ministrowi kopię noty dyplomatycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w terminie 7 dni od dnia jej złożenia;
- 3) przekazuje, w terminie 7 dni od dnia otrzymania, do wiadomości ministra stanowisko państwa obcego w odpowiedzi na notę dyplomatyczną i dalszą korespondencję w sprawie oraz uzgadnia z ministrem dalsze stanowisko i planowane działania;
- 4) zapewnia przedstawicielowi ministra możliwość udziału w rokowaniach dotyczących zwrotu dobra kultury.

3. Minister właściwy do spraw zagranicznych w przypadku zgody państwa obcego na zwrot dobra kultury:

- 1) konsultuje z ministrem treść porozumienia dotyczącego zwrotu dobra kultury z państwem obcym lub z jego podmiotami;
- 2) występuje o udzielenie wymaganego pozwolenia na wywóz dobra kultury;
- 3) udziela ministrowi pomocy w zorganizowaniu transportu dobra kultury na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) przekazuje ministrowi kopię dokumentacji dotyczącej restytucji dobra kultury.

§ 10. 1. Policja podejmuje działania, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy, na wniosek ministra lub z urzędu.

2. W ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy, Policja:

- 1) zapewnia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej asystę funkcjonariuszy Policji przy czynnościach osób wyznaczonych przez ministra do przeprowadzenia oględzin dobra kultury objętego restytucją lub uczestniczących w czynnościach zabezpieczenia tego dobra kultury, w przypadku obawy zagrożenia dla bezpieczeństwa tych osób lub obawy ukrycia, uszkodzenia lub zniszczenia dobra kultury;
- 2) udziela wsparcia w zakresie ochrony przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dobra kultury zabezpieczonego w ramach restytucji.

3. W nagłych przypadkach osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 1, mogą zwracać się o zapewnienie asysty, o której mowa w ust. 2 pkt 1, bezpośrednio do właściwego miejscowo organu Policji.

§ 11. Do zadań ministra jako koordynatora modułu systemu IMI, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy, oprócz zadań określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylającym decyzję Komisji 2008/49/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.¹⁾), należy:

- 1) rejestrowanie oraz wyrejestrowanie w systemie IMI (z powiadomieniem krajowego koordynatora systemu IMI) organów i podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, jako organów właściwych, zwanych dalej „organami właściwymi”;
- 2) sprawdzanie pod względem formalnym wniosków składanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej za pośrednictwem systemu IMI oraz przysyłanie ich do organów właściwych zgodnie z ich kompetencjami;
- 3) sprawdzanie pod względem formalnym poprawności wniosków i informacji przesyłanych za pośrednictwem systemu IMI do państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 4) powiadamianie organów właściwych o przesłaniu wniosków lub informacji do państw członkowskich Unii Europejskiej w przypadkach określonych w art. 15 ustawy;
- 5) powiadamianie organów właściwych o odnalezieniu narodowego dobra kultury RP w przypadku określonym w art. 16 ustawy;
- 6) powiadamianie organów właściwych o złożeniu przez państwo członkowskie Unii Europejskiej wniosku o poszukiwanie zagranicznego narodowego dobra kultury wyprawzonego z jego terytorium z naruszeniem prawa oraz o treści tego wniosku, a także o odnalezieniu zagranicznego narodowego dobra kultury w przypadku określonym w art. 21 ust. 1 ustawy;
- 7) przysyłanie organom właściwym, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia właściwego przepływu informacji oraz należytej współpracy, wniosków i informacji przekazywanych za pośrednictwem systemu IMI dodatkowo w postaci papierowej z wytycznymi co do sposobu wykonywania wniosków lub dodatkowymi informacjami ułatwiającymi poszukiwanie i odzyskanie dobra kultury;
- 8) analizowanie otrzymanych za pośrednictwem systemu IMI wniosków, zawiadomień i informacji;
- 9) monitorowanie i koordynowanie sposobu wykorzystywania systemu IMI do realizacji zadań organów właściwych;
- 10) zapewnienie przeszkolenia użytkowników wyznaczonych przez organy właściwe w zakresie sposobu korzystania i obsługi modułu systemu IMI dotyczącego zwrotu dóbr kultury.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *B. Szydło*

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 11, Dz. Urz. UE L 147 z 12.06.2015, str. 24, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 252 z 16.09.2016, str. 53.